

Vitra en het Eames Office

Als contactpunt voor de Fehlbaums voor wat betreft allerlei vragen op het gebied van design fungeerde de eerste jaren het nu haast legendarisch geworden Eames Office in Venice, Californië. De atmosfeer die daar heerste was bepalend voor de ontwikkeling van Vitra. Bij ieder project dat ze begonnen stelden Ray en Charles zichzelf steeds weer de vraag: "Vinden we dit een interessante uitdaging en wordt het leuk om er een oplossing voor te vinden?"

Wat de Eames dreef was niet de wens om dingen anders, maar om ze beter te maken. Iets heel anders dus dan het maken van dingen die alleen maar de wens van de marketing bevredigen dat een product zich uiterlijk opvallend van andere moet onderscheiden. Die drang om dingen beter te maken lag de Eames zo na aan het hart dat design voor hen een vorm van moreel handelen werd waarbij met tal van aspecten van een voorwerp rekening gehouden moest worden. Dingen moesten voor hen vooral in hun maatschappelijke samenhang worden gezien: van de fabricage en de gebruikte materialen, de communicatie, het gebruik, tot en met de geschiktheid voor het bevredigen van nieuwe behoeften en niet te vergeten de kosten. De Eames werkten geheel in de geest van de moderne tijd, vanuit de utopisch optimistische visie die in de rationaliteit van de industriële productie de voorwaarden voor sociale en culturele vooruitgang zag, een standpunt dat Vitra dankzij de ontmoeting met het Eames Office is blijven huldigen.

Aangestoken door het enthousiasme van Charles Eames ontmoetten daar mensen met uiteenlopende bekwaamheden en ervaring elkaar zonder aan een vaste werkverdeling onderworpen

te zijn. De ruime studio in Los Angeles was een utopische plek waar ogenschijnlijk vaststaande begrippen en de scheidslijnen tussen arbeid en spel, verzamelen en onderzoeken, kunst en wetenschap, nieuwsgierigheid en plicht in een doorlopend experimenteel proces leken te zijn opgeheven.

Het grondprincipe en de inspiratiebron van dit werkklimaat was de collage, die als werkwijze in alle producten van de Eames in de een of andere vorm te herkennen is en die niet werd geïnspireerd door de esthetische dwang alleen maar mooie producten te willen maken, maar eerder als uitgangspunt voor het oplossen van problemen diende. De eerste grote monografische tentoonstelling rondom deze werkwijze van de Eames in de jaren '70 heette dan ook Connections, een verwijzing naar een beroemde uitspraak van Charles. Die naam kon heel letterlijk worden genomen: georganiseerde verscheidenheid en een op kennisvermeerdering gericht samengaan van uiteenlopende materialen, beelden, genres, disciplines, taakstellingen en talenten die als een rode draad door het oeuvre van de Eames lopen.

Voor Vitra was dit idee van de collage als werkhouding een beslissende impuls en een leidmotief dat de ontwikkeling van onze producten in veel opzichten gevormd heeft: het maken van klassieke meubelvormen uit de 20ste eeuw met eigentijdse ideeën over meubels en de voor Vitra zo typerende naadloze overgang tussen het private en het openbare interieur, de wereld van het wonen en de wereld van het kantoor, laten zich beide met dit idee van de collage beschrijven. Dit in elkaar overgaan van toepassingsgebieden spruit nog voort uit de instelling van het Eames Office dat tegenwoordig door Charles' kleinzoon Demetrios als archief en stichting wordt voortgezet. Rolf Fehlbaum onderhoudt nog altijd vriendschappelijke banden met de familie Eames. En tot op de dag van vandaag werkt Vitra in alles wat met de authenticiteit van zijn producten te maken heeft met het Eames Office samen.

Text and Graphics: Wolfgang Scheppe